

страхувальників, виконання яких у найближчій перспективі забезпечить конкурентні переваги та дозволить знизити витрати страховиків;

- використання аналітичних звітів та баз даних як джерела конкурентних переваг, відмовляючись від застарілих ІТ;

- радикальне зменшення витрати завдяки автоматизації та самообслуговуванню, одночасне вдосконалення навичок співробітників.

ЗАРУБІЖНИЙ ДОСВІД ОЦІНКИ ПЛАТОСПРОМОЖНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА

Кот Ю.Ю., гр. ФЗ-19м

Науковий керівник – канд. екон. наук, доц. **Г.Г. Лисак**
Харківський державний університет харчування та торгівлі

Нестійкість економічної ситуації, відсутність власного капіталу, відсутність досвіду управління платоспроможністю, так само як і іншими аспектами фінансового стану підприємства, а також інші причини призводять у багатьох випадках до тяжкого становища з платоспроможністю на вітчизняних підприємствах. Це виражається в нездатності підприємства своєчасно і в повному обсязі здійснювати платежі і погашати зобов'язання, що, з одного боку, веде до неможливості здійснювати безперервний виробничий процес і може викликати застосування до підприємства штрафних санкцій за невиконання зобов'язань, а з іншого боку, створює проблеми для контрагентів підприємства, які не можуть отримати в належні терміни грошові кошти, необхідні їм самим для виробничої та іншої діяльності. В результаті подібні проблеми можуть призводити до ланцюжка взаємних неплатежів.

Проблеми з несвоєчасним погашенням зобов'язань характерні не тільки для вітчизняної економіки, по і для країн з більш сприятливою і стабільною економічною ситуацією.

У сучасних умовах господарювання для підвищення ефективності системи управління, сталого положення на ринку, розширення господарської діяльності, зміцнення фінансового стану компанії необхідно регулярно проводити аналіз платоспроможності.

У зарубіжній практиці інтерес до фінансових даних компаній дуже високий, що пов'язано з зацікавленістю різних категорій користувачів в інформації про результати фінансової діяльності компанії.

Вивчення зарубіжного досвіду аналізу платоспроможності дозволило з'ясувати, що методика його проведення багато в чому має подібності з особливостями оцінки платоспроможності у вітчизняній практиці. Однак в Україні робиться акцент на оцінку кредитоспроможності компанії і не передбачається сукупний ризик, що відноситься до компаній. Тоді як в зарубіжній практиці розглядається ефект сукупного ризику і оцінка платоспроможності виноситься за межі аналізу фінансової стійкості.

При дослідженні ліквідності і платоспроможності компанії в Україні застосовується угруповання активів за ступенем ліквідності і пасивів за терміновістю погашення. У зарубіжній практиці такий аналіз не проводиться.

Для аналізу ліквідності та платоспроможності зарубіжні практики застосовують п'ять коефіцієнтів: коефіцієнт поточної ліквідності (current liquidity); коефіцієнт швидкої ліквідності (quick liquidity, acid test); коефіцієнт абсолютної ліквідності (cash ratio); чистий оборотний капітал до активів (net working capital to assets); інтервальна оцінка (interval measure).

Перші три з них (коефіцієнти поточної ліквідності, швидкої ліквідності та абсолютної ліквідності), широко використовуються в Україні, а способи їх розрахунку не відрізняються від вітчизняних показників.

Методика визначення четвертого коефіцієнта – чистий оборотний капітал до активів – схожа з коефіцієнтом забезпеченості чистим оборотним капіталом, що застосовується у вітчизняній практиці. Однак чистий оборотний капітал співвідноситься не з оборотними активами, а з усією величиною активів.

Інтервальна оцінка відображає кількість днів, протягом яких організація може працювати і сплачувати рахунки, навіть в разі, відсутності надходжень грошових коштів на рахунок. Аналогів цьому показнику в українській практиці немає.

Зарубіжні економісти вважають, що з трьох характеристик платоспроможності найбільш інформативним є проміжний коефіцієнт покриття (швидкої ліквідності), який показує скільки разів ліквідні активи відшкодовують поточні зобов'язання.

Крім того, наукові дослідження аргументували неспроможність коефіцієнта покриття і іноземні економісти запропонували натомість нього застосовувати коефіцієнт «тривалості самофінансування» (інтервальна оцінка), нормативне значення якого чистий оборотний капітал до активів становить близько 90 днів.

Узагальнюючи зарубіжний досвід оцінки платоспроможності компанії можна зробити висновок, що платоспроможність піддається впливу множин умов, тому дати їй оцінку за одним показником неможливо.

Платоспроможність нерозривно пов'язана з фінансовою стійкістю та іншими напрямками аналізу фінансового стану компанії, аналіз яких слід проводити спільно, так як ступінь економічної стабільності буде відображати не лише стан платоспроможності компанії, але і рівень ризику втрати її при несприятливих умовах.

ДО ПИТАННЯ ОЦІНКИ ПЛАТОСПРОМОЖНОСТІ

Кучер Т.І., гр. ФЗ-19м

Науковий керівник – канд. екон. наук, доц. **Г.Г. Лисак**
Харківський державний університет харчування та торгівлі

Оцінка платоспроможності підприємства є найважливішою характеристикою його діяльності та фінансово-економічного благополуччя.

При оцінці платоспроможності у вітчизняній практиці використовуються показники абсолютної, термінової і поточної ліквідності, які розраховуються як відношення активів до зобов'язань, що і призводить до протиріччя.

Разом з цим методики оцінки платоспроможності, регламентовані нормативно-правовими актами, піддаються критиці провідних вчених і фахівців в області аналізу.

Грунтуючись на визначенні, суб'єкт господарювання є платоспроможним за умови наявності у нього коштів і (або) їх еквівалентів в сумі, достатній для виконання зобов'язань перед кредиторами, термін погашення яких вже настав.

Таким чином, застосування для оцінки платоспроможності коефіцієнтів ліквідності передбачає необхідність або прирівняти активи до грошових коштів, або передбачити часовий лаг на їх перетворення в грошові кошти.

Грунтуючись на тому, що трансформація активів в грошові кошти є складовою частиною дослідженого К. Марксом кругообігу: гроші - товар - гроші, дану формулу можна розширити, ввівши в неї різні види активів: сировина, матеріали (М), незавершене виробництво (НЗВ), готову продукцію (ГП), дебіторську заборгованість (ДЗ):